

TAVASZI

SZEZONÁLIS ELLENŐRZÉS RÉSZJELENTÉS
2016. március 1-17.

Tavaszi szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés részjelentés 2016. március 1-17.

Lezárult a 2016-os tavaszi szezonális élelmiszerlánc-ellenőrzés első időszaka.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által koordinált ellenőrzéseket országszerte a megyei kormányhivatalok élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatóságként eljáró főosztályainak szakemberei jelenleg is végzik, a szezonális ellenőrzés sorozat Húsvét hétfőn zárul.

A hatóság a Húsvétot megelőzően az alábbi célterületekre, illetve kiemelt termékekre fókuszál, elsősorban a kereskedelemben.

Célterületek:

- hús és húskészítmény előállítás és forgalmazás;
- tojásforgalmazás és tojáscsomagolás;
- édesipari termék előállítás és forgalmazás;
- alkoholos ital és borászati termék előállítás és forgalmazás;
- zöldség- és gyümölcs-forgalmazás;
- élőállat (bárány, nyúl) szállítások.

Kiemelt termékek:

- pácolt, füstölt nyers vagy főtt húskészítmények (különösen a sonka);
- tojás;
- édesipari termékek;
- különféle borok és szeszes italok;
- szezonális zöldség-gyümölcs;

A Baromfi Termék Tanács jelzése szerint a külföldi tojás egy része magyarként kerülhet forgalomba. Ennek kiszűrésére a tojáscsomagoló létesítményekben a hatóság kiemelten ellenőrzi a csomagolt magyar tojás eredetét, és az egyes tételek nyomon-követhetőségét, különös tekintettel a jelöletlen tételek kiszűrésére.

Eddig **42 tojáscsomagoló létesítmény** működését ellenőrizték ország szerte a szakemberek.

A legtöbb létesítmény csak magyar tojást csomagol és gyakori, hogy kizárólag a vállalkozás saját tojótyúk telepén termelt tojás csomagolását végzik.

Tapasztalatok: A létesítményekben a tojás tételek azonosítása, nyomonkövetése biztosított, a termékeket az osztályozás és az azonosító jel felhelyezése után csomagolják és látják el a még szükséges további jelölésekkel. A csomagolókat által vásárolt, különböző származási helyről érkezett tojások elkülönítése a tárolás során biztosított. Lejárt minőségmegőrzési idejű tételt az ellenőrök egyik létesítményben sem találtak és a higiéniai feltételek is biztosítottak. Csupán egy esetben tapasztalt kisebb minőségi problémát a hatóság.

Két egységben végezték – a hazai mellett – lengyel származású tojás csomagolását, a beérkező szállítmányokat azonban bejelentették, a nyomonkövetés biztosított volt.

A kereskedelemben ellenőrzött összesen 786 hazai és 56 külföldi tojás tétel között mindössze két esetben merült fel kifogás, **1 magyar származású tételt (460 db)** lejárt minőségmegőrzési idő, **1 külföldi tételt (1950 db)** pedig jelölési hiba miatt **vontak ki a forgalomból.**

Az idei tavaszi szezonális ellenőrzés első időszakának eredményei:

Március 1-17. között országosan összesen **2622 ellenőrzésre** került sor.

Ebből **418 ellenőrzés élelmiszer-előállító** helyen (75 vágóhíd/daraboló, 66 húskészítmény előállító, 42 tojáscsomagoló, 22 édesipar-, 213 egyéb előállító), **1349 ellenőrzés az élelmiszer-forgalmazásban** (169 hiper/szupermarket, 789 üzlet/szaküzlet, 158 vásár/piac, 67 nagyker/logisztikai központ, 166 egyéb kereskedő) és **540 esetben vendéglátóhelyen** történt.

Állatszállítmányt 315 esetben vontak vizsgálat alá a szakemberek.

A feltárt szabálytalanságok miatt **68 alkalommal figyelmeztetést, 91 esetben bírság** kiszabását alkalmazták szankcióként, és **összesen 37 061 218 Ft** bírságot szabtak ki. Az élelmiszervállalkozás tevékenységének korlátozására 13 esetben volt szükség.

ellenőrzés	ellenőrzések száma	figyelmeztetés	kiszabott bírság	
			esetszám	Ft
élelmiszer	2 307	63	91	37 061 218
állatszállítás	315	5	0	0
összesen:	2 622	68	91	37 061 218

Élelmiszer ellenőrzések eredményei

A különböző létesítmények ellenőrzése során **higiéniai** hiányosságokat az összes ellenőrzés 4,4%-ában (2015-ben 2,6%), a **termékek minőségével és összetételével kapcsolatos** szabálytalanságot a 2,3%-ában (2015-ben 3,5%), a **nyomon-követhetőségre** vonatkozó hiányosságot a 2,2%-ában (2015-ben 1,4%), valamint a dolgozók képzettségével, illetve egészségügyi alkalmasságával kapcsolatos hiányosságot az 1,5%-ában (2015-ben 0,9%) állapítottak meg.

A tavalyi adatokkal összehasonlítva **több higiéniai hiányosságot** tapasztalt a hatóság és **romlott a nyomon-követhetőség**, ugyanakkor **javult az ellenőrzés alá vont termékek minősége**.

Az ellenőrzések alkalmával megvizsgált **12 194 hazai és külföldi élelmiszer tételből** 332 tételt (az ellenőrzött tételek számának 2,7%-át) kellett kivonni a forgalomból 182,5 tonna mennyiségben, melynek értéke 14,7 millió forint. A megvizsgált tételek között a forgalomból kivont tételek aránya a külföldi termékeknél 3,6%, míg a hazai élelmiszereknél 2,5% volt.

élelmiszer	ellenőrzött tétel	össz.forg.kivont tétel		
		száma	mennyisége kg	értéke Ft
hazai	9 599	239	57 778	5 655 688
külföldi	2 595	93	124 695	9 049 247
összes:	12 194	332	182 473	14 704 935

Az élelmiszerek **forgalomból történő kivonásának okai a fogyaszthatósági, illetve minőségmegőrzési idő lejártja (1,6%), a jelölési hiba (0,7%),** az ismeretlen eredet (az összes vizsgálat alá vont tétel 0,1%-ában) voltak. A zöldség-gyümölcs esetében minőségi hiba 0,08%-ban, míg a bor esetében összetételi hiba 0,02%-ban fordult elő. A hatóság az ellenőrzött bor tételek 0,02%-át vonta ki forgalomból azért, mert azok fogyasztásra alkalmatlannak minősültek.

A pácolt, füstölt nyers vagy főtt húskészítmények esetében (melybe beletartozik a sonka is) a forgalomból kivont tételek aránya az összes vizsgálat alá vont tétel 2%-a volt, főleg a fogyaszthatósági, illetve minőségmegőrzési idő lejártja, néhány tételnél jelölési probléma miatt.

A zöldség-gyümölcs ellenőrzések eredményei

A megyei kormányhivatalok növény és talajvédelmi osztályainak zöldség-gyümölcs minőségellenőrei **296 belföldi forgalmazónál** végeztek ellenőrzéseket, ahol összesen **664 tétel** (204 db hazai, és 460 db import) vizsgálatára került sor.

Az ellenőrzések során **44 esetben állapítottak meg hibát**, ebből 14 eset nyomon-követési hiányosságot takart, további 30 esetben jelölési hibák, illetve minőségi kifogások merültek fel. **41** alkalommal **élelmiszer-ellenőrzési, illetve élelmiszerlánc-felügyeleti bírságot** szabtak ki a szakemberek, összesen **31 402 038 Ft** értékben. 3 forgalmazót figyelmeztetésben részesítettek az ellenőrök. 24 tételt vontak ki a forgalomból, mintegy 141 tonna mennyiségben. A legjelentősebb fogás egy 123 tonnás burgonya tétel volt, amit Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében egy a Nemzeti Adó- és Vámhivatallal közös EKÁER ellenőrzés során vettek hatósági zár alá a szakemberek.

A hatályos növény-egészségügyi előírások alapján minden étkezési burgonya szállítmánynak rendelkeznie kell növény-egészségügyi nyilvántartási (regisztrációs) számmal. Emellett lengyel vető- és étkezési burgonya termékek behozatalára, európai uniós forgalmazására kizárólag akkor kerülhet sor, ha a szállítmányt ún. CMS-igazolás is kíséri, ami bizonyítja, hogy a tételek mentesek a Lengyelországban elterjedt gyűrűsrohadást okozó *Clavibacter michiganensis ssp. sepedonicus* baktériumtól. A CMS igazolások adatairól a lengyel hatóság értesítést küld a NÉBIH-nek, melyet az továbbít a célállomás szerinti megyei kormányhivatalnak. Így minden ellenőrzött szállítmány adatairól tudomása van az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóságnak.

Az Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vállalkozó által lengyelként forgalomba hozott burgonya termékek nem rendelkeztek sem lengyel növény-egészségügyi regisztrációs számot tartalmazó címkével, sem CMS igazolással, továbbá az eljárás során hiteles eredetet igazoló dokumentumokat sem tudott bemutatni az ügyfél. A hatóság elrendelte az ismeretlen eredetű és nem nyomon-követhető termék megsemmisítését, a jogsértést elkövető élelmiszer-vállalkozóval szemben pedig 26 millió forintos élelmiszer-ellenőrzési bírságot szabott ki.

30 zöldség-gyümölcs tételnél növényvédőszer-maradék vizsgálatokat is végeztek a NÉBIH laboratóriumában. A minták kiválasztása főleg uniós, de hazai és EU-n kívülről érkező termékekből is történt. A szakemberek almát, csemegeszőlőt, déligyümölcsöket (citrom, narancs, mandarin), körtét, zöldségfélét (brokkoli, burgonya, cukkini, jégsaláta, paprika, retek, uborka, újhagyma) vizsgálták. Egyetlen mintában sem mutattak ki határérték feletti mennyiségben növényvédőszer-maradékot.

Állatszállítások ellenőrzésének eredményei

A bárány és nyúl szállítások ellenőrzésekor országosan **315 szállítmányt** (121 558 db szállított állat) vizsgálták meg a hatósági állatorvosok. **Hiányosságot öt esetben** állapítottak meg a gépjármű engedélyére (2 eset) és a szállító képesítési bizonyítványára (3 eset) vonatkozóan. Mivel a dokumentumokat utólag bemutatták az érintettek, ezért a hatóság csak figyelmeztetésben részesítette őket.